

panis fragmenta accipite. **E**st aut  
panis ipsa gratia promerendi bona  
seculi eterne vite: quam gratiam in tribus  
maxime consistere arbitror: in odio pre  
ritorum malorum: et contemptu bono  
rum presentium: et desiderio futurorum.  
**S**eptimum quoque panis est spes obti  
nendi: cuius nichilominus teneo fra  
gmenta tria: et eorum sapor dulcis  
ab omni gutturi meo. **T**ria inquam  
sunt que sic roborant et confirmant  
cor meum: ut nulla me penuria meri  
torum. nulla consideratio prope humilis  
tatis. nulla estimatio celestis beatis  
tudinis ab altitudine spei deicere possit.  
in ea firmiter radicans. **D**esideratis  
ea: an seruanda sunt propter eum. qui  
dixit mel inuenisti comede quod suffi  
cit tibi. **S**ic completur quotidie quod de  
ipsa sapientia prophetauit: et nunc idem  
ipsam video: quoniam qui edunt me ab  
huc alit esurient. **P**roinde non vos  
protraham ultra sed nec uestram  
fraudabo esuriam: quoniam sic qui  
de paratos vos video: ac si necdum  
sumpseritis quicquam. **T**ria considero  
in quibus tota spes mea consistit:  
caritatem adoptionis. veritatem pro  
missionis: potestatem redditionis.  
**M**urmure iam quantum voluerit in  
piis cogitatio mea dicens: quis enim  
es tu. aut quanta est illa gloria: quibus  
ue meritis hanc obtinere speras. **E**t  
ego fiducialiter respondebo. **S**cio  
cui credidi et certus sum. quia in cari  
tate nimia adoptauit me. quia ve  
rax in promissione: quia potens in ex  
hibitione: licet enim ei facere quod  
voluerit. **D**ic est funiculus triplex qui  
difficile rupit: quibus nobis a patria  
nostra in hunc carcerem usque dimissum  
firmiter obsecro teneamus: ut ipse  
nos subleuet: ipse trahat usque ad  
conspicuum glorie magni dei: qui est be

neditus in secula.

**I**n assumptioe beate marie. **P**mo.

**E**rgo hodie gloriosa  
celos ascendens. super  
nostrorum gaudia ciuium. co  
piofis sine dubio cu

mulauit augmentis. **D**ec enim est eu  
ius salutacionis vox et ipsos exultare  
fecit in gaudio: quos mirra abbac  
viscera claudunt. **N**on si paruuli nec  
dum nati anima liquifecta est ut maria  
locuta est. quod putamus quod non illa fue  
rit celestium exultatio: cum et voce au  
dire et videre faciem et beata eius  
frui presentia meruerunt. **N**obis vero  
carissimi. qui in eius assumptioe solenni  
eatis occasio: que causa leticie que ma  
teria gaudiorum. **M**arie presentia totius  
illustrat orbis: adeo ut et ipsa et  
lestis patria clariore rutilet. **V**irginis  
lampadis irradiata fulgore. **M**erito  
proinde resonat in excelsis gratia  
rum actio: et vox laudis. **N**unc non  
ergo plangendum nobis potius quam plau  
dendum esse videtur. **Q**uante enim be  
eius presentia celum exuleat: nunquid non  
consequens est ut tamen luceat hic in in  
ferior mundi eius absentia. **C**esset  
tamen querela nostra: quia nec nobis  
est manens ciuitas: sed eam in quibus ab  
qua hodie maria benedicta posuit.  
**I**n qua si conscripti ciues sumus. **B**at  
gnum profecto est etiam super flumina bati  
lonis. eius nos recordari: eius omni  
micare gaudiis. eius participare leti  
cia: maximeque ea que tam copiose in  
petu letificat hodie ciuitatem. **D**olue  
sentiamus et ipsi stillicidia stillantia  
super terram. **P**recessit nos regina. **P**re  
cessit et tam gloriose suscepta est. **F**iducialiter  
sequatur dominam. **P**riuilegia  
mitantes: trahere nos post te: in obsequio  
vngentorum tuorum curremus. **A**men.

eam premisit pegrinatio nostra:  
 q̄ tanq̄ iudicis mater. et mater mi-  
 sericordie suppliciter et efficaciter  
 salutis nostre negocia ptractabit.  
 Preciosū hodie munus terra nostra  
 direxit in celū: ut dando et accipiē-  
 to felici amicitiaz fedē copuletur  
 humana diuinis: terrena celestibus  
 ima sumis. **I**llo enī ascendit fruct⁹  
 terre sublimis vnde data optima et  
 dona pfecta descēdūt. Ascēdens in  
 altum virgo beata: dabit ip̄a q̄s do-  
 na hoībus. **Q**uid mī daret? **S**iquidē  
 nec facultas ei desse poterit: nec  
 voluntas. **R**egina celo: ū est: miseri-  
 cors est. **D**emq; mater est vni geniti  
 filij dei. **N**ihil enī sic potest potesta-  
 tis eius seu pietatis magnitudinem  
 sic cōmēdare: nisi forte aut nō credi-  
 tur dei filius honorare matrē: aut  
 dubitare q̄s potest oīno in affectū  
 caritatis exāssisse marie viscera in q̄  
 bus ip̄a que ex deo est caritas nō  
 uem mensibus corporaliter requie-  
 uit. **E**t hec quidē ppter v̄s dixerim  
 fratres: sciēs difficile esse: ut in tāta  
 inopia caritas illa pfecta non q̄rēs  
 q̄ sua sūt valeat inueniri. **V**t tñ in-  
 terim fileā beneficia que pro illius  
 gloriā cōsecrāte osequimur: si eā diligi-  
 mus: gaudebimus vtiq; • q̄ vadit  
 ad filiū. **P**lane in quā cōgratulabim⁹  
 ei: nisi forte q̄s ab sit inuētrici gratie  
 oīmodis inueiamur ingrati. **Q**uem  
 enī in castellū mūdi huius intrātez.  
 prius ip̄a suscipiat: ab eo suscipitur  
 hodie sactā ingrediēs ciuitatē. **S**z  
 cū quāto putas honore cum quāta  
 putas exultatione. cū quanta gl̄a:  
**N**ec in terris locus dignior vterī  
 gmalis templo in quo filiū dei mā-  
 ria suscepit: nec in celis regali solio:  
 in quo mariam hodie filius sublima-  
 uit. **F**elix nimirū vtraq; susceptō: in

effabilis vtiq; quōq; inexcogitabi-  
 lis ē. **V**t quid enī ea hodie in eccl̄ijs  
 cristi euāgelica lectio recietur: in  
 qua mulier benedicta in mulieribus  
 excepisse intelligitur saluatoris? **C**re-  
 to ut hec quā celebram⁹ ex illa su-  
 sceptione aliquatenus estimeē: imo  
 ut iuxta illius inestimabilem gloriā  
 inestimabilis cognoscatur et ista.  
**N**uis enim etiā si linguis hominum  
 angelorūq; loquī explicare que-  
 at quēadmodū superueniente spiri-  
 tu obumbrāte virtute altissimi caro  
 factum sit verbū dei p quod facta  
 sūt omnia: et dñs maiestatis quem  
 nō capit vniuersitas creature: intra  
 virginea sese clausit viscera fa-  
 ctus homo. **S**z et illud q̄s cogitare  
 sufficiat quam gloriosa hodie mun-  
 di regina pcellerit. et quādo deu-  
 tions affectu tota in eius occursum  
 celestium legionum p̄dierit mltitu-  
 do: quibus ad thronū glorie cāticis  
 sit deducta: quā placido vultu. q̄ se-  
 rena facie q̄ diuinis āplexibus su-  
 scepta a filio. et sup omnē exaltata  
 creaturā: cū eo honore quo tanta  
 mater digna fuit. cū ea gloria q̄ tā-  
 tū decuit filiū. **F**elicia profus oscu-  
 la labijs impressa lactētis: cui virgi-  
 neo mater applaudebat in gremio  
**V**erū nūquid nō feliciora cēlebim⁹  
 que ab ore sedētis in dextra patris  
 hodie in beata salutātōne suscepit:  
 eū ascēderet ad thronū glorie. ep̄i  
 thalamiū canēs et dicēs. osculetur  
 me osculo oris sui? **C**risti generatōz  
 et marie assumptōnem: q̄s enarra-  
 bit. **Q**uātū enī gratie in terris ade-  
 pta est p ceteris: tātū tñ celis opti-  
 net glorie singularis. **Q**uod si ocu-  
 lus rōvidit nec auris audiuit nec in-  
 cor hominis ascēdit. que pparauit  
 deus diligentib; se. quid pparauit

signēti se. et quod omnibz certū  
est diligētī p̄ omnibz. quis loquat?  
**Felix plane maria et multipliciter**  
**Felix:** siue cū excipit saluatōrē: siue  
cū a saluatōe suscipit. **U**trobiz mira  
bi gmitas virginitas matris: vtro  
biz amplectēda dignatio maiesta  
tis. **I**ntruit inqt̄ ih̄s in quoddā castel  
lū et mulier quā excepit illū in domū  
suā. **S**z laudibus magis vacādū est:  
festiuis p̄conijs hec dies debeatur.  
**Q**uia vero copiosā nobis materiaz  
electiōis huius verba ministrant:  
cras q̄ conueniētibz nobis in vnū.  
cōmunicādū erit sine inuidia. q̄  
fuerit desup datū. ut in memoria tā  
te virginis non mō affcūs deuotio  
nis excitet. s̄ et mors edificet ad p̄  
uētū cōuersaciōis: in laudē et gloriā  
filij eius dñi nostri qui est sup omnia  
deus benedicens in secula.

**Sermo vnde sup̄.**

**P**etrauit ih̄esus in quoddā castellū.  
Oportune satis s̄ mihi in loco ap̄he  
tica exclamatio assumēda videtur.  
**O**israhel quā magna ē domus dñi et  
ingēs locus possessionis ei⁹. **A**n nō  
ingens. cuius cōparatōe castellum  
dicī: terre huius spaciosissima lati  
tudo. **A**n nō ingens patria et regio  
inestimabilis: quāto ab ea saluator  
adueniens cū ingredīe orbem terre  
dicīe introire in castellū. **N**isi forte  
castellū quis aliud intelligēdū pu  
tet. q̄ atrium fortis armati: p̄inci  
pis mundi huius. cuius vasa diripe  
fortior supuenit. **F**estinemus in illā  
ingredi beatitudinis amplitudinē  
fratres vbi nemo alium cōagustat  
vbi possumus cū omnibz cōplēdere  
sanctis. que nam sit lōgītudo et lati  
tudo. sublimitas et pfūdū. **N**eqz id  
desperemus: qñ quidē ipse celestis  
habitor patrie etiā creator. no

stri huius castelluli acustias nō re  
fugit. **S**z quid meruisse eum dicim⁹  
in castellū. **E**tia in angustissimū vi  
ginalis vteri diuersorium introiuit.  
**D**eniqz et mulier quēda excepit illū  
in domū suam. **F**elix mulier q̄ iā nō  
exploratores iericho. s̄ pot⁹ fortis  
simū ipsū exploratōrē stultū illū q̄  
vere ut luna mutatur. non legatos  
ih̄esu filij nun. s̄ ipm magis suscep  
meruit verū ih̄esu filium dei. **F**elix  
inq̄ mulier: cuius domus saluatōre  
suscepto inuenta ē munda quidē  
s̄ plane nō vacans. **N**uis enī vacū  
dixerit: quāz salutat āgelus gratia  
plenā. **N**eqz hoc solū: sed adhuc q̄  
in eā superuenturū asserit sp̄s san  
ctū. **A**t qd̄ putas: nisi ut etiam sup  
impleat eā. **A**d quid nisi adueni  
te iam sp̄ritu plena sibi: eodē super  
ueniēte. nobis q̄ sup plenā supflu  
ēs fiat. **V**tinā fluat in nos aroma  
ta grāz: vtinā de plenitudine et ea  
omnes accipiam⁹. **I**p̄a nēp̄ medias  
trix nostra: ip̄a ē p̄ quā suscepimus  
misericordiā tuā deus: ip̄a p̄ quā  
nos dominū ih̄esū in domos nostras  
excipimus. **E**t nobis enī singulis ca  
stra sūt singulari singule domos et  
sapientia pullat ab estia singulorū  
**S**i q̄s apuerit: introibit cenabit  
cū eo. **E**t vulgare p̄ouerbiū: quod  
multorū in ore. magis aut in corde  
estatur. **B**onū inquit fuit castel  
lum: qui custodierit corpus suū. **S**a  
piēs tñ nō sic. s̄ magis inquit. omni  
custodia serua cor tuū q̄ ex ip̄o vi  
ta p̄cedit. **E**sto tñ cedendū sit mul  
titudini. bonū castrū custodiat qui  
custodierit corpus suū. **I**llud scire  
q̄rendum: que nā huic sit adhibē  
da custodia castro. **R**ecte ne custo  
disse tibi videt anima illa corporis  
fui castrū. cui⁹ mēbra velut iuratio

facta. inimico eius dominū tradibere: Sūt enī qui cū morte fedus iniungunt: pactū pepigerūt cū inferno. Inerastatus est inq̃t dilectus et re calcitrauit: inerastatus. impiguit. dilatus. Nec plane custodia: que laudatur a peccatoribz in desiderijs carnis sue. Nuid vobis fr̃es? Num in hac parte cedendum est multitudini? Absit. Paulum magis interrogemus: utpote ducē strenuū militie spirituali. Dic nob̃ ap̃le q̃ sit custodia castrī. Ego ait sic curro non quasi in incertum sit pugna nō quasi aerem verberans. Castigo corpus meū et in seruitutē redigo: ne forte cū alijs predicauero ip̃e reprobus efficiar. Et alio in loco. Non regnet inquit peccatū in ṽro mortali corpore: ad obediendū occupiscentijs eius. Vilis p̃fecto custodia: et felix anima q̃ sic custodierit corpus suū: ut nunq̃ sibi redicet illud inimicus. Fuit enī aliquādo cū hoc meū castrū tirāmbi sue impius ille subiecorat sibi potestatiue membris imperans vniuersis. Nuantū eo nocuerit tēpore: p̃sens adhuc indicat desolatio et egestas. Deu nec continentie murū in eo nec potentie antemurale reliquit. Extermiauit vineas. mel fuit segetes: arbores extirpauit: quippe etiā oculus iste me deprecabatur animā meā. Deniqz nisi qz dñs adiuuē me: paulominus habitasset in inferno anima mea. Dico aut̃ infernū inferiorē vbi nulla cōfessio: unde nemini dat̃ exire. Ceterū etiā tunc nec carcer illi deat̃ nec infernū. Ab ip̃o nēpe cōiurationis et perditōis pessime dephēsa p̃cipio. nō alibi q̃ in domo p̃pria. carcerali ē m̃cipata custodia: nec alijs q̃ sue illi familie data tortoribz. Erat enī illi cōscientia

carcer: erāt tortores ratio et memoria. Atqz hi qdē crueles austeri et immisericordes: sed longe minus a rugietibz illis ip̃paratis ad escā: qbz erat iam iamqz tradenda. Sed benedictus deus q̃ nō dedit me in captōnem dēibus eorū. Benedictus iquā dominus: q̃ visitauit et fecit redēptio nem. Cum enim inferiori eam carceri tradere malignus et tortoribus acceleraret: sed et castrum ip̃m ignibus cremaē p̃petuis: ut digna p̃iurif fieret retributio membris. Fortior superuenit. Intrauit in castellū iher̃ qui fortem alligans eius vasa diripiuit. ut q̃ prius erāt in cōtumeliā: faceret in honorē. Cōtriiuit portas ereas et cōfregit ferreos ṽctes: vinctū de domo carceris et vmbra mortis educēs. porro egressus eius in cōfessione. Ipsa est enī scopa qua mū datus carcer et ornatus. demceps regulariū institutōnū iūcis q̃bus oā pulchre virentibus. de carcere redit in domū. Habet ergo mulier iā domū suam: habet vbi se scīpiat eū. cui sup̃ tātis beneficijs extat obnoxia. Alioquin ṽe ei si eum excipe renuit: si nō detinet: si nō cogit et manē secū. qm̃ aduersperascit. Rediens enī qui prius eiectus ē: mundatam quidē et ornata domū inuenit s̃ vacantem. Relinquitur siquidē mulier domus sua deserta: quā saluatoris hospitō dignam exhibere neglexit. Quomodo inquis? Poterit ne domus mūdada cōfessione priorū delictorū et obseruatione regulariū institutōnū et ornata indigna adhuc iudicari habitaculo gratie saluatoris igressus? Poterit sine dubio si superficie tenus emundata. et iuncis ut dictū est strata virentibus. m̃terius plena sit luto. Quis enim suscipiendum

dominus arbitretur in dealbatis mōr-  
tuorū sepulchris: que vidēt a foris  
speciosa: intrinsecus aut spurcicia et  
sanies vniūsa repleuit. **E**sto siquidem  
ut aliquā tanq̃ ip̃a sup̃ficie delecta-  
tus. incipiat primū apponere pedē.  
ei qui h̃mōi est p̃mam aliquā viuifi-  
cationis sue gratiā indulgēdo: nun-  
quid nō refilzillo cū indignatōe?  
**N**ūquid nō effugiet clamitans. **I**n-  
fixus sū in limo profundū. et non est  
subst̃tias. **V**irtutis enī species et nō  
veritas. quasi qualitas ē nō subst̃tā-  
tia. **N**eq̃ vero ingressum eius exte-  
rioris potest cōuersatōis tenuis sup̃-  
ficies sustinere: qm̃ omnia penetrat  
et int̃mis cordibus habitatio eius.  
**Q**uod si nequaquā spiritus discipline  
subditū manifeste peccatis corp⁹  
inhabitat: fictū utiq̃ nō mō decli-  
nat. sed effugit atq̃ elongatur ab  
eo. **A**n vero aliud ē q̃ fictio execrā-  
da: si peccata sup̃ficietens radas nō  
intrinsecus eradices. **C**ertus esto q̃  
niam pullulabit vberius: et munda-  
tam sed vacātem. domū cū nequiori-  
b⁹ septem qui ciet⁹ fuerat hostis  
malignus intrabit. **R**euerfus enim  
ad vomitū canis odibilis erit mul-  
to plus q̃ ante: et fiet filius ieh̃sēne  
multipliciter. qui post indulgētiā  
delictorū in easdem denovo sordes in-  
ciderit: ut sus lota in volutabro luti.  
**V**is videre mundatam. ornatam. et  
vacantē domū? **D**ominē intueri q̃  
confessus est. et deseruit manifesta  
peccata p̃cedētia ad iudiciū. et nunc  
solas mouet manus ad opa. manda-  
toꝝ: et corde penitus arido. ductus o-  
fuetudine quadā: plane effraym vi-  
tula docta diligere tritūrā. **E**xterio-  
rū que ad modicū valent ne vnum  
iote p̃terit: sed camelū glutit dum  
culicem liquat. **I**n corde enī seruus

est ap̃rie volūtatis: cultor: auaricie.  
gule cupidus. ambitionis amator:  
aut hec omnia aut singula queq̃ in-  
tus vicia fouens: et mētitur iniquas  
sibi: sed deus nō irridet. **V**ideas enī  
interdū sic palliatū hominē ut sedu-  
cat etiam semetip̃sū: penitus nō at-  
tentens vermē qui interiora depa-  
scitur. **M**anet enī sup̃ficies: et salua  
sibi om̃ia arbitrat. **C**omeberit aut  
ap̃heta alieni robur eius: et igno-  
rauit. **D**icit quia diues sum et null⁹  
egeo: cū sit pauper et miser. **M**ilera-  
bilis. **N**am et inuenta occasione. ebri-  
lire sanie que latebat in vicere: re-  
cisam non exstirpatā arborem in fil-  
uam pullulare videas densiorē. **N**ō  
periculum si volumus declinare: seu-  
rim ponamus necesse ē. ad radices  
arborum: nō ad ramos. **N**ō sola in-  
ueniā i nob̃ exercitatio corporis ad  
modicū valens: sed inueniatur vti-  
lis ad om̃ia pietas et exercitiū spi-  
rituale. **M**ulier inquit martha nomi-  
ne excepit illum in domum suam: et  
huic erat soror nomine maria. **S**or-  
res sunt: et debent esse otubernales.  
**O**ccupatur hec circa frequēs mini-  
sterium: illa domesticis est mēta ser-  
monibus. **A**d marthā spectat conu-  
tus: sed impletio ad mariā. **V**acat  
enī domino: ut nō sit domus vacua.  
**S**ed mūdacōne cui possumus attri-  
buere. **E**rit enī si et hoc inuenerim⁹  
domus in qua saluator: suscipitur. et  
munda et ornata: et non vacua. **S**pe-  
mus eam lazaro: si et vobis ita vici-  
tur. **E**t ei si quidem fraternitatis iu-  
re cum sororibus est domus ista cō-  
munis. **D**ico autem lazaro: cum  
quatrūduanū iam iamq̃ fecerem a  
mortuis excitat vox virtutis: ut vi-  
deatur satis congrue formā gerere  
penitētis. **I**ntret igitur domū saluator

et frequenter visitet eam. quā peni-  
tēs lazarus mūdāt: ornat martha.  
et maria replet interne debita con-  
tēplatiōis. **S**ed forte curiosus quis-  
q; requirat: cur presenti euangelica  
lectiōe nulla profus lazari mētio  
fiat. **A**rbitror sane ne id quidē ap-  
posita similitudine diffidere. **V**irgi-  
nalem etenim in domū intelligi volēs  
spiritus. filius non incongrue peni-  
tentiam: que malū vtiq; comitatur.  
**A**bsit enī proprii quicq; inquinamē-  
ti domus hec aliquando habuisse  
dicatur: ut in ea pinde scopa lazari  
quereretur. **Q**uod si originalem a  
parentib; maculam traxit: q; min;  
a iheremia sctificatā in vtero. aut  
non magis a iohanne spiritu scto  
repletā. credere phibet pietas xpi  
ana. **N**ec enī festis laudibus nasce-  
tem honorat. **P**ostremo cum omni-  
modis constet ab originali cōtagio  
sola gratia mūdātā esse mariā:  
quippe cum et nunc in baptisate:  
sola hanc maculam lauet gratia: et  
sola eā raserit olim petra circūcisio-  
nis. ut oīno pium est credere. **A**priū  
maria delictū nō habuit: nichilomi-  
nus ab innocentissimo corde etiā pe-  
nitentiā lōge fuit. **S**it ergo lazarus  
apud eos quoz necesse est operib;  
mortuis conscientias emūdari: sede-  
at inter vulneratos dormientes in  
sepulcris: ut in thalamo virginali  
inueniant martha et maria tñ. **I**p-  
sa est enī que elisabeth grauide et  
grādeue quasi mēsis trib; humili-  
ter fuit officio: ipsa vba omnia q; de  
filio dicebant cōseruabat offerēs in  
corde suo. **R**eminē ergo moueat q;  
fufcipiēs mulier dñm nō maria sed  
martha vocatur: qñ in hac vna et  
fūma maria. et marthe nogociū et  
marie nō ociosū ocū inueniē. **O**mīs

quidē gloria filie regis abintus:  
nichilominus tñ in fimbrijs aureis  
circūamicta est varietate. **N**ō ē de  
numero fatuaz virgīnū. prudens ē  
virgo lāpades habet q; in vase ole-  
um portat. **A**n forte excidit vobis  
euāgelica illa pabola: q; fatuas vir-  
gines phibitas narrat ab introitu  
nuptiaz. **E**rat equidem domus ea  
rū mūda. virgines enī erāt: erat or-  
nata. q; simul omnes id est fatue cū  
prudentib; lampades ornauerūt: q;  
erat vacās. quia in vasis suis oleus  
nō acceperūt. **H**inc ē q; nec ab eis  
fufcipi in domos suas: nec admitte-  
re eas dignatur sponsus celestis ad  
nuptias. **N**ō sic mulier illa fortis: q;  
serpentis caput cōtriuuit. **H**abes enī  
post multa in laudibus eius. q; non  
extinguit in nocte lucerna ipsius.  
**I**n fuggillacōnez hoc diciē fatuaz  
que veniente media nocte spōso. q;  
runē et dicunt: quia lampades nre  
extinguunt. **P**rocesfit igitur glorio-  
sa virgo. cuius lampas ardētissima  
ipsis q; angelis lucis miraculo fuit  
ut dicerēt. **Q**ue ē ista que procedit  
sicut auroa surgēs: pulcra ut lu-  
na. electa ut sol. **C**larior enī ceteris  
rutilabat. quā repleuit oleo gratie  
p participib; suis: xpus ihesus fili;  
eius dominus noster.

**Sermo. iij. vnde supra.**

**I**teravit ihesus in quob;  
dā castellū et mulier que  
daz martha noīe excepit  
illum in domū suā. **Q**uid est fratres  
q; e duabus sororibus altera tñ do-  
minū legiē excepisse: et eaiā q; vi-  
detur inferior. **O**ptimā enī partem  
elegit maria teste ipso quē martha  
fufcepit. **S**z pōr natu marthavideē.

**P iij**

et salutis initiū sibi magis actio q̄  
contēplatiō vendicat. **L**audat crist⁹  
maria q̄ a martha suscipitur: amat  
rachelem iacob: q̄ ipsa supponit ig-  
noranti. **S**i de fraude queritur. au-  
diat non esse consuetudinis. ut iuni-  
ores pri⁹ tradant ad nuptias. **Q**uod  
si luteā hanc cogites domum: facile  
erit nosse quēadmodū in ea domū  
martha magis excipiat q̄ maria.  
**Q**uod enī ait apostolus. glorificate  
oportet deū in corpore vestro: mar-  
the dicis non marie. **P**ec nimirum  
corpi vtitur instrumēto: cū illi po-  
tius sit impedimento. **D**emq; corp⁹  
in q̄ qd corūpiē aggrauat aīaz: et  
deprimit terrena inhabitatiō sēsum  
multa cogitantē. **Q**uid quid opatē?  
Martha igit in domū suā excepit  
saluatorē in terris: maria potius co-  
gitat quēadmodū suscipiat ab eo i  
domo nō manufacta etna i cel⁹. **F**orte  
tū ipsa dominum suscepisse videt:  
q̄ i spū. **D**ñs enī spirit⁹ ē. **I**duc in q̄  
haud dubiū. qm̄ marthe: soror erat  
nomine maria. **Q**ue etiā sedens sec⁹  
p̄des ihesu: audiebat verbū illius.  
**V**ides q̄ vtrāq; suscepit verbū: hec  
in carne illa in voce. **M**artha autē  
satagebat cū ea frequēs ministeriū  
**Q**ue stetit et ait. **D**omine: nō ē tibi  
cure q̄ soror mea reliquit me solam  
ministrare? **P**utas in domo in qua  
crist⁹ suscipitur. vox murmuratiōis  
audiet? **F**elix domus et beata semp  
agregatiō ē: vbi de maria martha  
cōqueritur. **P**ā marie marthā emu-  
lari pro: fus indignū: pro: fus illicitū  
est. **A**lio qm̄ vbi legiē mariā causā-  
tē quia soror mea reliquit me solam  
vacare? **A**bite abite: ut q̄ deo vacat.  
ad tumultuosā aspiret fratru officia  
hūn vitā. **M**artha semp insufficiēs  
sibi et minus p̄donea videat: alijsq;

magis id opis qd̄ amministrat optet  
imponi. **R**espōdit autem ei ihesus.  
**M**artha martha sollicita es: et tur-  
baris erga plurima. **V**itē p̄rogati-  
uam marie: quē in omni causa habe-  
at aduocatū. **I**ndignatur siquidē  
phariseus: cōquerit soror: etiā disci-  
puli murmurāt: vbiq; maria tacet: et  
p̄ ea loquitur xp̄us. **O**ptimā inquit  
ptem elegit sibi maria: que nō aufe-  
retur ab ea. **H**oc vnum illud quod  
necessariū est: hec vna quā ap̄ta  
tā sedule requirebat. **V**nam inquit  
peti a domo: hanc requirā. **Q**uid tū  
sibi vult fratres. q̄ optimā ptem  
diciē elegisse? **V**bi iam erit quod  
adūsus eaz p̄ferre solemus: si qm̄ for-  
te amministrāris marthe inequali-  
tatē diiudicare voluerit. **M**elior est  
iniquitas viri q̄ beneficiēs mulieris.  
**V**bi erit et illud. si mihi ministraue-  
rit honorificabit eū pater meus: et  
illud. qui maior est vestrū erit mini-  
ster v̄r. **P**ostremo q̄ cōsolatio ē la-  
toranti. quasi in eius suggillationē  
partem sororis attollere. **V**nū ḡ at-  
bitur e duobusv̄t aut de electione  
maria laudē. q̄ pars ip̄a quātū in  
nobis est. sit omnibus eligēda: aut  
certe ut neutrū dicat de finisse. nec  
in ptem quamlibet precipitasse sētē-  
tiā: sed ad obediētiā p̄ceptoris in  
vtrūlibet sit pata. **Q**uis enim sicut  
dauid fidelis ingrediēs egrediēs.  
et pergens ad impium regis. **D**eni-  
q; paratū inquit cor: paratū cor: me-  
um: nō semel tū sed et secūdo: et va-  
care tibi et p̄ximis ministrare. **H**ec  
plane pars optimā q̄ non auferet:  
hec mens optima que nō mutabit:  
quacūq; vacaueris eam. **B**onum in-  
quit acq̄ris gradū q̄ bene ministras-  
uerit: forte meliorē qui bene vacau-  
rit deo: optimum autem qui p̄fect⁹

est introq. Vñ ad huc dico si tas  
mē id te martha licet suspicari. **Nō**  
ne enī quasi ociosa reputasse videē  
quam sibi dari petijt adiutricēs. **Sed**  
carnalis est et omnino non p̄cipit q̄  
sūt spiritus dei: si quis forte vacante  
animam sua de vacatiōe redarguit  
**Audiat** igitur optimā esse hanc p̄tē  
que maneat in eternū. **Numquid** nō  
rubis quodāmo videtur anima. q̄  
diuine cōtemplaciōis p̄mitus exp̄s  
illā intravit regionem: vbi hoc vñū  
omnium opus. vñū studiū ea-  
dem vitas. **Sed** si cōsideremus fratres  
quēadmodū in hac domo n̄ra tria  
hec distribuerit ordinatio caritatis.  
marthe amministrationem: marie cō-  
templationem: lazaro p̄mittētiā. **Hic**  
hec similis q̄cūq; p̄fecta est anima  
magis tñ videtur ad singulos singu-  
la pertinere: ut aliq̄ vacet scē cōtēpla-  
tōni. aliq̄ dediti fraterne amministra-  
tōni aliq̄ in amaritudine anime sue re-  
cogitent annos suos tanq̄ vulne-  
rati dormientes in sepulcris. **Sic** pla-  
ne sic opus est. ut maria pie et subli-  
miter sentiat de deo suo: martha be-  
nigne et misericorditer de proximo:  
lazarus misere et humiliter de seipso  
Gradū suū q̄sq; consideret. Si inuēti  
fuerint in ciuitate hac noe daniel  
iob. ipsi iusticia sua liberabunt ait  
dominus: sed filiū aut filiā nō libera-  
bunt. **Premmi** nos blandimur: uti  
nam nec vestrū quispiā se seducat.  
**Quibus** enī nulla credita est disp̄e-  
satio. amministration nulla cōmissa:  
his omnino sedēdum erit aut secus  
p̄des ihesu cū maria: a cōte cū lazaro  
intra septa sepulcri. **Quidm** ēga m̄  
ta turbe martha q̄ sollicita ē p̄ m̄  
tis. **Tibi** ergo cui necessitas h̄s nō in-  
cumbit e duobus vñū est necessa-  
riū: aut nō turbari p̄mitus. sed dele-

ctari magis in domo: aut si id nec-  
dum potes. turbari erga plurima:  
s̄ ut de se p̄phetia loquit̄. ad teipsum.  
**Iterum** dico ne quis de ignorantia  
habeat excusaciōes. **Oportet** te fra-  
ter ad quē de fabricanda seu regē-  
da inter vñdas archa nihil spectat:  
aut virum esse desideriorū ut daniel  
erat: aut cū b̄tō iob virū doloris et sci-  
entē infirmitatem. **Alioquin** vereor  
ne tepidum et nauileam prouocātes  
euomat ex ore suo q̄ te inuenire cu-  
pit. aut sui cōsideratione calidum  
et caritatis igne flagrantē: aut tua  
ip̄ius cognitione frigidū et aqua  
cōpūctionis ignita dyaboli iacula  
restringentem. **Sed** et ipsam quoq;  
martham ammonitam esse necesse  
est: id maxime queri inter dispensa-  
tores ut fidelis q̄s inueniatur. **Erit**  
autem fidelis. si neq; que sua sunt q̄-  
rat. s̄ que ihesu cr̄istive sit intentio  
pura: nec suam faciat sed domini vo-  
luntatē ut sit actio ordinata. **Sunt**  
enī quorū nō simplex est oculus et re-  
cipiūt mercedē suā: sunt qui ferunt  
p̄prijs motibus animorū. cōtamina-  
ta sūt vniūsa q̄ offerunt: quippe cū  
voluntates eorum inueniant in eis.  
**Veni** nūc mecum ad nuptiale carmē  
et cōsideremus quēadmodū sponsus  
vbi sp̄sā vocat. nec vllū omiserit ex  
his tribus. nec addiderit: vltra sur-  
ge inquit p̄pera amica mea formo-  
sa mea colūba mea: et veni. **An** non  
amica ē q̄ domicis lucris intēta fide-  
liter ip̄am q̄s p̄ eo ponit animā suā.  
**Quoties** p̄vno ex minimis eius ip̄i  
tuale studiū m̄ponit. p̄ eo spiritua-  
liter ponit aīaz suā. **An** nō formosa  
que reuelata facie gloriā dñi specu-  
lādo in eādē p̄maginem transfor-  
matur de claritate in claritatē tāq̄  
a domini sp̄u. **An** nō colūba q̄ plā-

git et gemit in foraminibus petre.  
in cauernis macerie: taq̃ sepulta  
sub lapides. **M**ulier ait martha no-  
mine excepit eū in domū suā. **C**er-  
tum est huius tenere locū fratres  
officiales: quos fraterne caritatis  
intuitus varijs amministracoibus de-  
putauit. **U**tinā autem et ego ipse in-  
ter dispensatores fidelis merear inue-  
niri. **Q**uibus enī cōueniēt? videt a-  
ptādū qd dñs ait martha martha  
sollicita es q̃ p̃latis: ut si tam dig-  
ne in sollicitudine presunt. **A**ut q̃  
turbatur erga plurima: nisi cui et  
marie vacantis et lazari penitētis h̃  
et ipoz quibus onera sua partitur.  
vniuersa incumbit sollicitudo. **V**ide  
martham sollicitā. vide marthā er-  
ga plurima turbatam apostoloz lo-  
quor. qui p̃latis sollicitudinis amo-  
nens gerit ipse sollicitudinē omniū  
ecclesiarū. **Q**uis infirmatur inqt et  
ego non infirmos? **Q**uis scādalisat.  
et ego nō vror. **S**uscipiat igiē mar-  
tha dominū in domo suā: cui nimis  
rum credita est dispensatio domus.  
**M**ediatrix est ut sibi pariter et sub  
iectis salutē obtineat: suscipiat gra-  
tiā: sicut scriptū ē. **S**uscipiat mōtes  
pacem p̃p̃o: et colles iusticiam. **S**u-  
scipiant et ceteri coadiutores eius  
singuli p̃ qualitate ministerij sui ex-  
cipiant xpm fūiant xpo. ministrent  
ei in mēbris suis: ille in infirmis fra-  
tribus. ille in pauperibus: ille in hosti-  
bus et pegrinis. **Q**uibus ita sollicitis  
circa frequens ministerium: videat  
maria quēadmodū vacet: et videat  
quomā suauis ē domin⁹. **V**ideat in  
q̃ quā deuota mente. q̃ trāquillo se-  
deat animo. secus pedes ihesu. p̃ni-  
dens eū semp in aspētu suo et ver-  
ba ex ore eius excipiens: cuius aspe-  
ctus delectabilis. et eloquiū dulce.

**D**iffusa est enī gratia in labijs ei⁹:  
et est speciosus forma p̃ filiis hoim:  
imo etiā sup omnē gloriā āgeloz.  
**G**audet et gratias age maria: q̃ p̃ter  
optimā elegisti. **B**eatī enī oculi qui  
vidēt q̃ tu vides: et aures q̃ merētur  
audire quod audis. **B**eata plane q̃  
venas fufurrij diuini p̃cipis in filē-  
tio: quo vtiq̃ bonū est homini dñm  
expectare. **S**implex esto nō tm̃ sine  
dolo et simulatione: h̃ et absq̃ multi-  
plicitate occupationū: ut tecū sit ser-  
mocinatio eius cuius et vox dulcis.  
et facies decora. **V**nū caue ne abū-  
dari incipias in sēsu tuo et velis p̃  
sapere q̃ oportet sapere: ne forte  
dum lucē sēctaris impingas in te  
nebras illudētē tibi demōio meridi-  
ano: de quo nō ē huius tēporis dis-  
putā. **N**az lazarus q̃ deuenis? **V**bi  
posuistis eum? **S**ozores alloquor que  
sepelierūt fratres: p̃dicacōe et mini-  
sterio: exemplo et oracōne. **V**bi g̃  
posuistis eū? **A**bsconditus est fossa  
humo: sub lapide iacet: nō facile in-  
ueniē. **P**ropterea nō erit incōgruū  
quatrūduano quartū reseruare ser-  
monē: ut iuxta saluatoris exemplū  
audiētes ecce quē amas infirmat:  
et nos maneam⁹ hic die festo.

**S**ermo. iiii. vnde supra.

**T**empus loquendi ē omni  
carni cū assumitur in car-  
natiōi mater in celum: nec cessare  
debet a laudibus humana mortali-  
tas: cū hominis sola natura sup̃ im-  
mortales spūs exaltatur in virgine  
**S**ed de ei⁹ gloriā nec filere deuotio  
patitur: nec dignū aliquid sterilis o-  
cipe cogitacō aut merudita potest  
locucō pturire. **H**inc ē q̃ et ipse cele-  
stis curie principes in cōsideratione  
tante nouitatis clamāt nō sine amir-  
racōe. **Q**ue est ista que ascendit de

deserto delicijs affluēs. **A**c si mātia  
festius dicant. Quāta ē hec. et vnde  
ei ascēdēt vtiq; de deserto affluētia  
tāta deliciarū. **N**ec enī pares inuei  
unt deliciae vel in nobis quos in ciui  
tate dñi letificat fluminis impetus:  
qui a vultu glorie voluptatis glos  
rie potamur. **Q**ue est ista que de sub  
sole ubi: nihil ē nisi labor et dolor et  
afflictio spūs. ascēdit delicijs spūali  
bua affluēs. **Q**uidm delicias dixerit.  
virginitatis tecus cū munere fecun  
ditatis. humilitatis insigne. distillā  
tem caritatis fauū. misericordie vi  
scera plenitudinem gratie. p̄rogā  
tiuā glorie singularis. **A**scēdēs igi  
tur de deserto regina mundi. etiam  
āgelis sātis ut carit ecclia spēcōsa  
facta est et suauis in delicijs suis. **D**e  
finat tamē deserti huius mirari de  
licias: quia dominus debet benigni  
tate: et terra nostra debet fructū su  
um. **Q**uid mirantur de terra deser  
ta mariā ascēdere delicijs affluētē.  
**M**irant potius paupes xpm de cele  
stis regni plenitudine descendētes.  
**L**ōge enī āpliori miraculo dignum  
videt. dei filiū paulominus ab āge  
lis minorari: q̄ dei matrē sup ange  
los exaltari. **I**llius siquidē eximā  
tio facta est repletio nostra: illius  
miserie mūdi deliciae sūt. **D**eniq; cuz  
diues esset ppter nos paup factus  
ē: ut nos ei⁹ inopia ditaret. **S**ed et  
crucis ignomia. credētū fca ē glia  
**A**dhuc aut et ad monumētū ape  
ratvita nostra: ut quatrduam re  
bucet a monumēto: et eum de q̄ vo  
bis hodie si meminit caritas vestra  
sermo debetur. lazarū q̄rit: ut q̄raē  
et inueniat a lazaro. **I**n hoc enī est  
caritas. nō q̄si nos dilexerim⁹ deū:  
s; q̄ ip̄e p̄or dilexit nos. **A**ge igiē  
bne. quere quē amas: ut et amātem

facias et querētē. **Q**uere et vbi posue  
rūt eū: iacet enī clausus. ligat⁹. one  
rat⁹. **T**acet in ergastulo cōscientie:  
tenetur vinculis discipline: et tāq̄  
lapide supposito p̄miē et opprimitur  
onere penitētie: maxime quod desit  
interim fortis ut mors dilectō: et ca  
ritas omnia sustinēs. **E**t in his omni  
bus iā fetet domine: quatrduanus  
est enī. **C**redo iam multorū ingenia  
p̄uolant. ut intelligāt. quē velim di  
cere lazarū. **C**um sine dubio qui nus  
per peccato mortuus. fobit sibi pa  
rietē. ut videat abominacōes multas  
et malas prauis et inscrutabilis cor  
dis sui: et iuxta prophetā alium in  
gressus est in petram. absconditus  
fossa humo. a facie furoris domini.  
**S**ed quid ē domine iam fetet qua  
trduanus ē enī. **F**orte enī fetore  
istū. et quatuor dies istos. nō otinuo q̄  
uis intelligat. **E**go p̄mā arbitror  
timoris diē. qua nimirū irradiante  
cordibus nostris peccato morimur  
et quodāmodo sepelimur in consciē  
tijs nostris. **S**ecūda nisi fallor agiē  
in labore certaminis. **S**ol⁹ nempe  
inter p̄mordia ouerfōis. acris⁹ insur  
gere tēptatō prauis et consuetudinis: et  
vix extingui possunt iacula ignita  
dyaboli. **T**ercia nichilominus do  
loris etiā videt. dū recogitat q̄s ā  
nos suos in amaritudine aie sue. nec  
tā laborat declinādo futura: q̄ p̄te  
rita plāgēdo deplorat. **M**iraris q̄  
hos dixerit dies. **S**3 sepulture debent  
dies nebule et caliginis: dies luct⁹ et  
amaritudinis. **S**equit⁹ dies pudoris  
nō dissimil⁹ trib⁹: q̄n iā horribili cō  
fusione opiē aia miserāba: duz nimis  
osiderat q̄ et quāta deliquit. et in ocul⁹  
cordis testis est imagies peccorū. **A**  
nimus homōi nihil dissimulat. s; diuidis  
cat. s; agguat. s; exaggerat vniūsa.

**N**ō sibi p̄c̄it dur⁹ iudex i semetip̄m.  
**V**tilis q̄dem exacerbatio. et digna  
miseratione crudelitas: facile sibi di  
uinam cōcilians gratiaz dum p̄ eo  
mens emulatur etiā cōtra se ipsam.  
**V**erūn̄ lazare veni foras: ne in tan  
to fetore diutius immoreris. **C**aro  
putrida putredini p̄xima est. et q̄  
cōfūdiē vehemētius: tabescit. p̄pe ē  
vt desperet. **P**ropt̄ea lazare veni fo  
ras. **A**bissus abissum inuocat: abis  
sus lumis et misericordie. abissus mi  
serie ⁊ tenebrarū. **M**aior illa boitas  
q̄ iniquitas tua: et vbi peccatū abun  
dat sup̄abundare gratiā facit. **L**aza  
re inq̄t veni foras. **A**c si manifesti⁹  
dicat. **Q**uou⁹q̄ cōsciētie tue caligo  
te detinet. **Q**uādiu in cubiculo tuo  
gravi corde op̄ūgeris. **V**eni foras:  
p̄cede: respira in lucē miseratōnum  
mearū. **H**oc enī est q̄d in p̄pheta le  
gisti. **I**nfrenato os tuuz laude mea  
ne pereas. **E**uidētius q̄ p̄pheta ali  
us de seip̄o. ad me ip̄m inq̄t anima  
mea turbata ē: p̄pterea ero memor  
tui. **I**ā vero q̄d sibi vult q̄d ait. tol  
lite lapidē: et post pauca soluite eū.  
**N**ūquid post visitatōem gr̄e cōsolā  
tis. cessabit agere penitētiā. qm̄ ap  
p̄m̄q̄bit regnū celoz: aut abiciet  
disciplinam. sed forte irascat̄ dñs ⁊  
p̄eatis de via iustas. **A**h sit hoc. **T**ol  
laē lapis sed p̄nia maneat: nō iā p̄:  
mens et onerās. sed viuibā ⁊ robu  
stam mentē roborās: atq̄ cōfirmās:  
nimirū cuius cibi quē antea nescie  
bat dñi facere volūtatē. **S**ic et disci  
plina nō iā cōstringit liberū. secūdu  
illud. iustis nō est lex posita: sed vo  
lūtarium regit et dirigit in viā pa  
cis. **S**up̄ hac lasari fuscitatōe maife  
stius p̄sallit p̄pheta. **N**ō derelinqs a  
it animā meā i inferno: qz vt dixisse  
me memini. secūdo huius festiuita

tis die: infernus q̄dam carcer anime  
rea cōsciētia est. **N**ec dabis faciē tu  
um nō suū ip̄ius: sed tuū vtiq̄ quem  
ip̄a sanctificas. videre corruptōem.  
**C**orruptōi siq̄dem p̄ximus erat q̄  
triduanus q̄ cepat iā fetere. **P**repe  
erat vt penitus dissolueret̄ et vni  
ens in p̄fūdum maloz. cōtēneret im  
pius. s̄ p̄uētus voce virtutis ⁊ ab ea  
viuificatus gratias agit dicens.  
**N**otas mihi fecisti vias vite: ad im  
plebis me leticia cū vultu tuo. **A**d  
ip̄ius siq̄dem cōtēplatōem euocasti  
et eduxisti ab inferro animā meaz:  
dū anxiaret̄ sup̄ me spiritus meus.  
Intuēs cōsciētie p̄pe faciē nimis ab  
ominandam. **C**lamaui voce magna  
inq̄t lazare veni foras. **M**agna vti  
q̄ voce: nō tā sono clamosa. q̄ pie  
tate et virtute magnifica. **S**ed quo  
deuenimus? **N**ūquid nō supra celos  
virginē p̄seq̄mur eūtem? **E**t ecce cū  
lasaro descēdim⁹ in abissum. **A** splē  
dore virtutis ad fetores q̄triduanā  
peliuis decurrit oratio. **C**ur hoc. mi  
hi quia ponder e p̄prio ferebamur: et  
tralcebat nos materia. tanto vber  
or vtiq̄. quanto familiarior. **F**ate  
or imperitiā meam: pusillanimita  
tem p̄p̄iam non abscondo. **N**on est  
quod me magis delectet sed nec est  
quod terreat magis q̄ de gloria  
ḡnis matris habere sermonem. **V**t  
enim fileam interim. ineffat ile p̄  
uilegium meritorum. et p̄erogati  
uam penitus singularem. tanto eas  
deuotionis affectu amplectuntur.  
honorant. suscipiunt. vt dignum est  
vniuersi: vt licet de ea loqui gesti  
ant omnes: tamen quicquid dicitur  
de indicibili. eo ip̄so quod dici potu  
erit. minus gratū fit minus placeat  
min⁹ acceptat. **Q**uid ni min⁹ sapi  
at q̄cqd de mēcōphenibili gl̄a op̄

hendere potuerit mens humana  
Ecce enim si in ea laudauero virginita-  
tarē. mihi mltē v̄gies p̄ eā vidē-  
offerri. Si hūilitatē p̄dicauero: iue-  
nē forte v̄l pauci q̄ docētē filio ei⁹  
mites facti sūt et humiles corde. Si  
magnificare voluero misericordie  
ei⁹ multitudinez: sūt aliq̄ misericor-  
die viri. etiam et mulieres. Vñ ē in  
quo nec p̄mam similem visa est nec  
habere sequētē: gaudium matris  
habēs cū virginitalis honore. Opti-  
mā ptem elegit sibi maria. Optimā  
plane: quia fecūditas coniugalīs: me-  
lior aut castitas v̄ginalis: prorsus  
aut optima est fecūditas virginea  
seu fecūda v̄ginitas: marie p̄uile-  
gium est nō dabiē alteri: quia non  
auferet ab ea. Singulare est. sed cō-  
tinuo etiā indicibile inueniē. vt ne-  
mo assequi possit sic nec eloqui quidē.  
Quid si illud adicias. cui⁹ mater?  
Que iā poterit lingua etiā si āgelis  
ca sit. dignis extollere laudib⁹ vir-  
ginē matrē: matrē aut nō cuiuscūq̄  
sed deis duplex nouitas. duplex p̄-  
rogatiua. duplex miraculū. sed dis-  
gne p̄s⁹ aptissimeq̄ queiēs. Neq̄  
enī filius ali⁹ virginē: nec deū decuit  
p̄us alter. Verū tamen nō hoc tātū  
si diligēter attēdas. s̄ ceteras quo-  
q̄ virtutes singulares p̄s⁹ inue-  
nies in maria: que videbātur esse cō-  
munes. Que enim angelica puritas  
virginitati illi audeat comparari:  
q̄ digna fuit spūs s̄cti sacrarium fi-  
eri. et habitaculū filij dei. Si rerū p̄-  
cia de raritate p̄sām⁹. q̄ p̄ma in ter-  
ris āgelicā p̄posuit ducere vitā sup̄-  
oēs ē. Quomō inq̄ fiet istud: qm̄ vi-  
rū nō agnosco? Immobile p̄posituz  
virginitatis: qd̄ nec āgelo filiū p̄mit-  
tente aliq̄ten⁹ titubauit. Quō inq̄  
fiet istud? Neq̄ enī mō q̄ fieri solet.

in ceteris. Virum p̄mit⁹ non cogno-  
sco nec filij desiderio: nec spe prolis.  
Quanta vero et q̄ p̄ciosa humilita-  
tis v̄tus cū tāta puritate. cū innocē-  
tia tāta. cū cōsciētia p̄s⁹ absq̄ de-  
licto: imo cū tāte gratie pleitudie.  
Vñ tibi humilitas et tāta humilitas  
o beata. Digna plane quā respiciēt  
dominus: cui⁹ decore concupisceret  
rex: cui⁹ odore suauissimo ab eterno  
illo paterni sinus arēbētur accubi-  
tu. Vide enī q̄ manifeste sibi cōcināt  
virginis nostre cāticum et nuptiale  
carmē: mimirū cui⁹ vter⁹ sp̄s s̄cti cha-  
lamus fuit. Audi mariā i euāgelio.  
Respexit inq̄t hūilitatē ancille sue.  
Audi eādem in epithalamo. Cū es-  
set rex in accubito suo: nardus mea  
debet odore suū. Nard⁹ quippe her-  
ba humilis ē et p̄ctus purgat: vt  
manifestū sit humilitatē nardi noie  
designari: cui⁹ odor et decor inuene-  
rit gratiā apud deū. Sileat miseri-  
cordiā tuā virgo beata. si q̄s inuo-  
cat eā in necessitatib⁹ suis sibi me-  
mimerit defuisse. Nos q̄dem seruuli  
cui ceteris in virtutibus congraua-  
demus tibi: sed in hac potius nobis  
ipsis. Laudamus virginitalē. hu-  
militatē miramur: sed misericordiā  
miseris sapit dulcius. misericordiam  
amplectimur carius. recordamur se-  
pius: crebrius inuocamus. Nec est e-  
nim que totius mundi reparationē  
obtinuit: salutem omnium impetra-  
uit. Constat enim p̄ vniuerso gene-  
re humano fuisse sollicitam. cui dī-  
ctum est. ne timeas maria inuenisti  
gratiā: vtiq̄ quā querebas. Quis  
ergo misericordie tue o benedicta  
longitudinem et latitudinem. subli-  
mitatē et p̄fundū q̄at inuestigare?  
Nam lōgītudo eius vsq̄ in diē nō  
uissimū. inuocātib⁹ eā subueit vni⁹.

fis. Latitudo ei⁹ replet orbē tēraz:  
 ut tua q̄ misericordia plena sit om  
 nis terra. Sic et sublimitas eius ciui  
 tatis supne inueit restauratōem: et  
 pfundū eius sedētib⁹ in tenebris et  
 in ūbra mortis obtinuit redēptōez.  
**P**er te em̄ celū repletū. infern⁹ eua  
 cuatus est: instaurate rume celestis  
 iherusalē. expectātib⁹ miseris vita  
 pdita data. Sic potētissima et piissi  
 ma caritas et affectu compatiēdi et  
 subueniēdi abūdat effectū. eque lo  
 cuplex in vtroq⁹. **A**d hūc igit̄ fōrē  
 sitibūda pperet anima nostra. **A**d  
 hunc misericordie cumulu⁹ tota so  
 licitudine miseria nostra recurzat  
 ecce iā qbus potuimus votis ascen  
 dentē te ad filiū deduxim⁹ et psecu  
 ti sumus saltē alōge virgo bene  
 dicta. **S**it pietatis tue ipsam quam  
 apud deū grām inuenisti. notā face  
 re mūdo: reis veniā. medelā egris.  
 pusillis corde robur. afflictis cōso  
 latōem. p̄clitātibus adiutoriū et li  
 beratōem: sanctis tuis p̄cib⁹ obtinē  
 do. **I**n hac q̄ die solēnitatis et leti  
 cie: dulcissimū marie nomē cū laude  
 inuocātib⁹ seruulis. p te regina cle  
 mēs. gratie sue munera largiat̄ ie  
 sus xp̄us filius tuus domin⁹ noster:  
 q̄ ē sup omnia deus benedictus in se  
 cula amen.

**Sermo quintus vñ supra.**

**I**ntrauit ih̄esus in quoddā  
 castellū. **Q**uod dñs ac salua  
 tor n̄r. semel et in vno loco visibilē  
 tūc tēporis dignat⁹ est opari: hoc e  
 tiā nūc vbiq⁹ terrarū in cordib⁹ ele  
 ctōrū opat̄ q̄tidie inuisibiliter. **E**cce  
 em̄ euāgelio loquēte audiūmus.  
 q̄ in quoddā castellum intrauit ihe  
 sus: et mulier qdam martha nomi  
 ne excepit illū. et reliq̄. **Q**uod ē aut̄

hoc castellū. nisi cor humanū. qd̄ p  
 usq̄ dñs ad illud viat cupiditatis  
 fossa valla. muroq⁹ obstinationis  
 claudīt: atq⁹ interiori latitudie sua  
 babilonica turre erigīt. **T**ria cer  
 te in om̄i opido sūt maxie necessa  
 ria. victualia qbus sustētē: munitio  
 q̄ pteganē: arma qbus hostib⁹ re  
 sistant. **S**ic ergo et hui⁹ castelli inco  
 le victū habēt voluptatē corpis: et  
 seculi vanitatē qbus pascūtur. **D**a  
 bent et qua tegunt̄ p̄prij cordis du  
 ritiā. vtrūq⁹ dei sagittis potētib⁹ vir  
 aut nūq̄ penetrari valeāt. **A**ccendi  
 sūt armis carnalis scz sapiētie argu  
 mentis: quib⁹ sūt hostes repugnat.  
**V**nde scriptū est. Filij hui⁹ seculi pru  
 dēiores filijs lucis i generatōe sua  
 sūt. **A**t vero xp̄o visitate. et intrate  
 castellū hoc euerit̄: et p eo nouū a  
 liud pulerūq⁹ ac spirituale ostruit̄:  
 impletq⁹ qd̄ dicīt. **S**i q̄ in xp̄o noua  
 creatura vetera trāsierūt: et ecce fa  
 cta sūt om̄ia noua. **S**ublata quippe  
 cupiditate pādiē ingēs sinus desi  
 derij: vt ad ei⁹ aduētū multo magis  
 anhelet mēs ad celestia. q̄ pus ter  
 renis incubuerat. **T**ā ponitur mu  
 rus continentie: ātemurale patien  
 tie. **S**urgit autem hoc opus a fūda  
 mento fidei. et crescit per dilectionē  
 pximi vsq⁹ ad caritatem dei: que ē  
 in superiori tabulatu et in ppugna  
 culis eiusdem muri: quia nimirū tūc  
 perfecta est virtus continentie quā  
 do in vnitāte fidei cum pximis con  
 muniter viuētes non supplicij me  
 tu. vel humane laudis appetitu. sed  
 soli⁹ diuini amoris obtētū a peccatis  
 nos cōtinem⁹. **V**el certe ideo cari  
 tas dei. q̄ scz nos diligit sup murū  
 esse videt̄ vt p otimētī suo pugnare  
 significetur: et quia cōtinentia crea  
 tis validisq⁹ tēptato: is icibus res

stere nō possit. nisi eius gratia pte  
gatur. **T**hearco enī antemurale pa-  
tiētie apponit: ne ad impugnamdam  
cōmentiam facilis dyabolo pateat  
accessus. **Q**ui ergo ptegete patiētia  
cōmēter viuūt: ip̄i bene cū aposto-  
lo prestāt et dicūt. **Q**uis nos sepa-  
rabit a caritate xp̄i? **T**ribulatio. an  
angustia. an psecutio. an fames. an  
nuditas. an piculū. an gladius? **V**i-  
des q̄ solidus sit cōmētie murus. q̄s  
neq; mors neq; vita neq; ageli neq;  
pncipatus neq; potestates neq; vir-  
tutes. neq; instātia neq; futura neq;  
fortitudo neq; altitudo neq; pfūdū  
neq; creatura aliqua potest separe  
a caritate dei q̄ est in xp̄o ihesu. **S**z  
iam pulsemus ab eius portas. portas  
scilicet iusticie. vt apianē nobis: in-  
gressiq; p eas videamus intus ma-  
gna opa domini exquisita in omnes  
volūtates eius. **T**bi enī opāte ip̄o  
construitur tāq̄ in mōte syon euan-  
gelica illa turris. p quam humilia-  
to corde ascēdunt in celum sancti de  
cōualle plorationis. **A**scendūt inq̄  
nō virtute sua. sed auxilio et gratia  
dei: sicut ait spiritus sanctus p aphe-  
tem dauid. **B**eatus vir cuius est aus-  
iliū abste. ascensiones in corde suo  
disposuit. **Q**ueris vbi. **I**n valle plo-  
ratis: hoc est in humilitate vite p̄-  
sentis. **E**t eandem ip̄am gratiā repli-  
cat dicēs. **E**t enim bñdictōem dabit  
legislator. **Q**uo autē ptingat ascē-  
sus. vel ad quē fructū pducatur ascē-  
dentes ip̄a gratia: p̄tinus subiūgit.  
**T**hunc inquit de virtute in virtute:  
videbitur deus deoz in syon. **D**ec ē  
merces et hic est finis et fructus no-  
stri laboris: visio scilicet dei. **Q**uis nō  
hunc tñ fructū rebus omnibus visibi-  
libus et inuisibilibus incōpabiliter  
pferat? **Q**uis est cuius vel gelibum

pectus hoc desiderium nō accendat?  
**N**ec est enim illa gratia quā nobis  
cōmendat beatus iohānes euāgeli-  
sta dicēs. et de pleitudie ei⁹ nos om-  
nes accepimus. gratiam p gratia.  
**E**x quib⁹ scz verbis intuit⁹. q̄ tripli-  
cem gratiā diuinit⁹ accepim⁹. vnaz  
qua cōuertimur. aliam qua in tēpta-  
tiōib⁹ adiuuamur: terciā q̄ pba-  
ti remuneramur. **P**rima nos iniciat.  
p qm vocam⁹. secūda puebit q̄ iustifi-  
camur: terciā cōsumat qua glorifis-  
camur. **E**t prima q̄bz bñplacitū ē: se-  
cūda meritū: terciā p̄m̄ium. **D**e p̄-  
ma dictum est de pleitudine ei⁹ om-  
nes accepimus: de duabus reliqs dī-  
ctum ē. et gratiā p gratia: id ē mu-  
nera glorie eterne p merito tēpora-  
lis militie. **S**it ergo p̄ma gratia in  
muro cōmētie. ad quam vocamur  
fit secūda in ascensu turris qua ascē-  
dimus: fit terciā in eius culmine quo  
peruenimus. **D**ic itaq; idē in hoc cul-  
mine cū ad illud pueniūt qui bene p-  
ficiunt. fiunt iam et sedes domini: de  
qualib⁹ scriptū est. **I**lluc enim ascē-  
derūt trib⁹ trib⁹ dñi. ad cōfitendus  
nomini domini. **Q**uia illic sederūt se-  
des in iudicio. **E**t q̄dem dū adhuc e-  
rant in muro cōmētie et in acie sta-  
bant impugnari poterāt: et p̄mo tā-  
q̄ adiutor notus erat in iudea deus:  
cū vero in ista statōe cōstāt vbi do-  
minū speculatur. in israel magnus  
nomē eius: et factus ē in pace locus  
ei⁹: et habitatio eius in syon. **T**bi cō-  
fregit potētiās arcuū scutū et gladi-  
um et bellū: qz ibi null⁹ mot⁹ carnis  
resistit sed oimobis subiecta ē spūi.  
**H**ūc locū ardēter desiderabat aphe-  
ta cū diceret. **S**i tederō somnū ocul⁹  
meis et palpebris meis dormitatōez  
**E**t req̄ tēporib⁹ meis donec iueiā lo-  
cū dñi. **D**uc etiā volaē cupiēs q̄s iqt

habuit mihi pennas sicut columbe: et  
volabo et requiescā. **T**ā vero si q̄rat  
de castelli huius habitatoribz. quis  
cibus ad sustentandū. qđ munimē ad  
pregēdū. queue arma suppetāt ad  
repugnandū: possumus satis rōnabi  
liter respōdere. qđ quēadmodū car  
nalibz carnis opa fuerūt victus: ita  
hijs multo melior cibus sit fructus  
spūs. **C**ibus etiā eoz vt faciāt volū  
tatem patris omnipotētis. **C**ibz eoz  
rū v̄bū dei qđ pascūtur omēs sancti:  
tam homines qđ angeli. **V**nde scri  
ptū est. **N**ō in solo pane viuit hō: s̄  
in omni verbo qđ pcedit de ore dei.  
**M**unimētū eoz est sicut dictū ē mu  
rus contētie: et ātemurale patien  
tie. **D**abent cōtra hostes arma que  
describit apostol⁹. loriciā iusticie. scu  
tum fidei. galeā salutis. et gladium  
spīritus qđ est verbū dei. **N**ec quēq̄  
moueat qđ idem verbū dixerim esse  
et cibū et gladiū: qđ impossibile vel  
absurdū sit. in rebz quippe materiali  
bus. aliud hoc. aliud est illud: et ali  
bi q̄ritur hoc. alibi illud. **I**n rebz ve  
ro spūalibz. nō aliud hoc est qđ illud  
nec alibi q̄ritur hoc alibi illud: sed  
omnia sūt nob̄ in deo: et ē deus om̄ia  
in om̄ibz. **E**cce enī in natura rerum.  
quid tā diuersum qđ panis et lapis:  
**E**t tamē si ad intellectū mysticū refe  
ras: utrūq; idem significat. **N**ā idē  
xp̄s ē dictus et panis et lapis: panis  
scz viuus: et lapis quem reprobauē  
rūt edificantes. **V**trūq; qđem ē p̄ si  
gnificatōem: licet neutrū sit p̄ pprie  
tatem. **S**ed iam reuertamur ad apo  
sitū. **I**nterāte ih̄esu in hoc castellum  
due sorores martha et maria id est  
opatio et intellectus excipiūt illum  
**E**xciipiunt dixerim. an excipiuntur:  
**S**ed siue hoc siue illud dicatur: utrū  
qđ p̄dest illis non ih̄esu. **E**t ih̄esus qđ

bē cū ab illas venit. duo cōfert con  
gruentia singulis. virtutem sapien  
tiam. **V**irtutem opationi: sapientiaz  
intellectui. **V**nde etiam et ab apo  
stolo p̄dicatur dei virtus et dei sapi  
entia. **S**ed quid est qđ intrantē eum  
martha excipit. discurret. ministrat.  
maria vero sec⁹ p̄des sedēs ingres  
si. in eius verbū cor suspendit: nisi qđ  
prius est actio. postea vero cōtem  
platio. **Q**uī quis enim ad intelligē  
tiaz puenire desiderat: p̄fecto neces  
se est vt prius per opa bona sese dili  
genter exerceat: sicut scriptum est.  
**F**ili concupiscens sapientiam. cōser  
ua iusticiam et deus prebebit tibi. **E**t  
alibi. **A** mandatis tuis intellexi: et fi  
de purgans corda eorum. **Q**ua fi  
des. **F**ide per dilectionem operante.  
**D**abet martha dum agit formam  
bene operantis: maria vero speciem  
expiimit contemplationis. dum se  
det. dum facit. dnm interpellata nō  
respondet. sed tantum in dei verbis  
toto mentis studio intendit: ac solā  
quā diligit gratiā diuine cognicio  
nis cetera respuēs medullit⁹ haurit  
forisq; haurit. forisq; velut in sēsis  
redditur. dum intus ad cōtemplāda  
dñi sui gaudia felicissime rapit. **S**i  
ne dubio talis ē illa. que in canticis  
loquitur. **E**go dormio et cor meum  
vigilat. **D**uobus autem modis mar  
tha excipit dominū et duplex ei cō  
uiuuiū parat: quia duobus modis  
excluserat eum. **D**uo quippe sunt in  
operatōe que nob̄ deum auferūt: fla  
gicia scz et facinora. **F**lagicia dici  
m⁹ scz qđ in nob̄: facinora qđ in p̄cios  
peccādo omittim⁹. **T**ē sūt duo qđ deū  
reddunt: contētie et beniuolētia:  
vt scz ex ōr̄is ōria curē. **D**ic em̄  
scriptū ē. **S**i exhibuistis mēbz a v̄ra  
seruire immūdicie et iniquitati ad mi

quitatez ita et nūc exhibete iusticie  
in sanctificationē. **D**um ergo parā  
dis talibz epulis occupatur martha  
multū satagēs p pte sua. vult etiam  
mariā id est intellectū. et omnia in  
teriora sua actōi mīstere: opiqz suo  
pfiēdo opam dare. **N**taqz cōqueri  
tur de sorore qz ab ea nō adiuuet: nō  
tamē ad ipam sed potius ad dominū  
querelā dirigēs. **D**ñe non est tibi cu  
re: qz soror mea reliquit me solā mī  
strare. **H**ic ergo illi vt me adiu  
uet. **V**bi sane aduertēda est delatio  
qdam et honoris obsequium erga do  
minū: qz scz ipō pñte nō sit aula mar  
tha euocāe mariā: quimmo et apud  
ipm qrelam deposuerit. ipm qz dñm  
vocauerit in cui9 potestate sit impa  
ri sorori quicqd necesse fuerit. **N**on  
ergo miremur si quēpiam laborantē  
et bñ oprātem aduersū fratres va  
cantē murmurare videamus: qz hoc  
in euāgelio legimus martham fe  
cisse aduersus mariā. **Q**uod autēz  
maria quādoqz murmurauerit adū  
sus martham. eo qz ei9 actionibz im  
plicari vellet. nūqz omnino reperit  
**N**eqz enī utrūqz simul agere compe  
teter sufficeret et curis scz exteriori  
bus deseruire. et interiori sapientie  
desiderijs vacare. **D**e ipsa quippe sa  
piētia scriptum est: et qz minoratur  
actu pīpiet illaz. **P**ropterea maria  
sedet immotaqz manet: nec vult inē  
rūpe silētiū qetē. ne iocundā amittat  
cōtemplatōis dulcedinē: p̄sertim cū  
intus ipsum audiat dominum dicen  
tem. **V**acate et videte quoniam ego  
sum deus. **H**ic sane considerandū est  
trīa esse que impediunt cōtemplati  
onem. **E**quidem anime nostre oculus  
intelligentia est. **S**icut enī oculo cor  
pis lux corporea et cetera queqz cor  
palia videntur. ita deus qui est lumē

inēscriptū et eius inuisibilia vt  
cūqz intellectu pīpiūt. **D**ifferūt  
autem exterior et interior oculus. qz  
exteriori quidē corporea lux extrin  
secus vt videat ad mouet: interiori  
vero saluatoris lumē intrinsecus vt  
discernat infunditur. **V**trumqz ve  
ro oculum. trīa sunt que ad videndū  
impediunt. **P**rimū ergo de exte  
riori atqz visibili differat ratio nos  
stra: vt de rebz visibilibz orbis dispu  
tandi facilius affurgat ad intelligi  
bilia. **P**otest sane fieri vt ille sanus  
sit et pateat: sed quomā lux exteri  
or ei desit nil videat. **E**cōtrario fit a  
liquādo vt presens qdem ei lux sit.  
sed forte sanguine seu quolibet hu  
more cōcreto turbatus. cernere mi  
nime possit. **I**terū solet plerūqz con  
tingere vt neutrum desit ei. nec lux  
nec salus. sed tamē pulueris iniectio  
ne ledatur: quo fit vt eius facies re  
tūdatur. **S**unt ergo trīa que hunc  
oculū impediunt: tenebre. humor. cō  
cretus. puluis iniectus. **N**ec ipsa sūt  
etiam quibus interior oculus impedi  
tur: sed alia nomina sortiuntur. **N**az  
quod hic tenebre. ibi peccata dicun  
tur. **I**psa vero peccata confluunt  
in memoriā quasi in quandam sen  
timā: et hic est ille humor concre  
tus. **Q**uod autem hic puluis dicitur  
hoc ibi cura terrenorum aētūū nū  
cupatur. **N**ec igitur trīa sūt. qz oculū  
intelligentie confundunt: atqz a cō  
templatiōe veri luminis excludunt:  
tenebre scz peccatorū. recordatio eo  
rūde peccatorū: cura terrenorū actu  
um. **P**rio illo morbo turbatū se plan  
gebat propheta cum diceret. **D**ereli  
quit me virtus mea: et lumen oculo  
rum meorum. et ipsum non est me  
cū. **C**ū enī luce iusticie destituim: nil  
aliud qz peccatorūz nōz. tenebras

inuenimus. **T**rem secundo **g**rauari  
se sentiebat cum dicebat. **C**onuersus  
sum in eruna mea dum configit spina:  
peccatorum scilicet recordatio. **T**ercio  
occupari se conqueritur cum dicit: quia  
cinerem tanquam panem manducabam. **C**i-  
nerem scilicet actiois: pro pane contem-  
platiois. **Q**uicunque ergo mentis ocu-  
lum diuine contemplationi vult intē-  
dere: perfecto necesse est ut eum prius  
ab hoc triplici impedimento studeat  
purificare. **Q**uod si facere contendat:  
nouerit contra triplicem morbum tri-  
plex quod fore remedium. **P**rimus  
quidem per confessionem. secundus per ora-  
tionem: tercius curatur per quietem. **N**ec  
tercio id est cura actiois: poterat ab  
intentione sua impediri maria. **I**deoque  
ministrante martha sed et ipsa ma-  
net quod queta. **I**lla igitur conquerente et  
ista tacete audiamus quid dominus  
per maria responderit. **M**artha inquit  
solicita es et turbaris erga pluri-  
ma. **E**rga plurima quidem turbaris:  
dum tibi contemtionem et peris paras ne-  
cessitatis impensam. **N**am ut contem-  
tionem habeas: sollicita es vigilare ieiunare  
corpus tuum castigare. **U**t cete-  
ris preestes instas operi: ut habeas unde  
tribuas necessitati patienti. **P**orro et  
erga hec plurima turbaris: sed unum est  
necessarium. **N**isi enim opus tuum in  
unitate feceris: deo qui unus est ac-  
ceptum teste ipso perfecto non erit. **S**cri-  
ptum quippe est. **N**on est qui faciat bo-  
num: non est vnus qui ad unum. **H**inc est quod  
in illa piscina mouebat aqua: et sas-  
nabat unus. **H**inc est quod decem lepro-  
sis mundatis: vnus regressus est cum  
magna voce magnificans deum. **C**ui  
etiam dominus ceteris reprobatis. testimo-  
nium laudis ascribit dicens. **N**one de-  
cem mundati sunt et nouem ubi sunt?  
**N**on est inuentus qui rediret et daret

gloriam deo: nisi hic alienigena. **P**au-  
lus quod ait. **O**mnes quidem currunt: bonus  
accipit prauium. **H**is itaque et alijs quod  
plurimis scripturarum eloquijs perspi-  
cuae docemur. quod unitas probabilis sit  
maxime autem ex presenti loco ubi do-  
minus ait. **P**orro unum est necessarium  
**S**ed sciendum quod alia est unitas san-  
ctorum quam ex scripturis iam ostendimus.  
**A**lia est facinorosorum quam in illo  
ex eisdem scripturis ostenditur. et im-  
probat. **D**e hac enim scriptum est.  
**A**stiterunt reges terre: et principes  
conuenerunt in unum aduersus dominum.  
et aduersus christum eius. **D**e hac ite-  
rum euangelista. **A**bentes pharisei  
consilium inierunt. ut caperent iesum in  
sermone. **E**t iterum. **C**ollegerunt ponti-  
fices et pharisei concilium. **U**t quod is-  
ta. **S**icut iohannes testatur. ut interfi-  
rent iesum. **Q**uam vero pertinax sit ista  
reproborum unitas. docet ipse dominus  
qui de corpore dyaboli ad beatum iob  
loquitur dicens. **C**orpus illius quasi scu-  
ta fulgida et compacta squamis se preme-  
tibus. **V**na vni coniungitur: et ne spi-  
raculum quidem incedit per eas. **V**na alte-  
ri adheret. et tenentes se nequaquam  
separabuntur. **T**alis unitas imo vero  
pueritas solet esse aliquorum fratrum  
tepide ac remisse conuersationum: quibus si  
quid honestatis aut insignis cuiusquam  
bone consuetudinis persuadere velis  
promptiores sunt maiori dispendio ac  
difficultate grauiori resistere: quam tam  
facili conpendio assequi velle. quod res-  
tatum esse constiterit. **P**eruersa execra-  
da talis unitas. **H**ac ergo a cordibus  
et sermonibus nostris exclusam. illam quod  
bona est et tantum honorum est persequa-  
mur. **E**t ipsa quidem gemina est. **A**lia  
est enim que iustificat. alia que glo-  
rificat. **I**lla meritum: ista premium est.  
**B**enignus de illa scriptum est. multitudo

erubescens erat cor vnum et anima  
vna. De hac autē. Qui adheret do  
mio: vnus spūs ē. Et quomā in futu  
ro magis sperāda est. res est enim  
futuri temporis magis q̄ presētis:  
eam interim omittamus. ⁊ a deo spe  
remus potius q̄ tractemus. Illam  
vero que iustificat q̄ etiā nūc potissi  
mū necessaria est. in vsū nostri opis  
assumamus. Ipsa est enī decus sua  
tatis: quam dulcedine sacra insonat.  
palmista. Ecce q̄ bonū et q̄ iocun  
dum habitarē fratres in vnu. Cui⁹  
vnitatis cū descriptissz sermo ap̄be  
ticus pulcritudinē eius etiā nō ta  
cuius utilitatem: quomā illuc inquis  
mandauit dñs benedictōez et vitaz  
Dic scz benedictōnē: et in futuro se  
culo vitā eternaz. Ipsa est enī in q̄  
vnitas: quā sūma diligētia obfuan  
dā tradidit ap̄s dicēs. Solliciti sūa  
re vnitatē spiritus in vinculo pacis  
Seruatur autē hoc vnitatis bonum  
duobus modis ab his q̄ curā gerūt  
seruādi. Debet quisq̄ pfectus vnita  
tē habere ab seipso: debet ⁊ ab pxi  
mū. Ab seipso p integritatem: ad  
proximū p conformatatē. Omnis quip  
p creatura ⁊ maxime rationalis  
debet suū principiū imitari. Si ergo  
deus noster vnus est dicēte moysē.  
audi israel dñs deus tuus vnus ē.  
sed ⁊ ille cū sit vnus et idē atq̄ in  
seipso pfectus nec vllō indigēs. inest  
ei tñ benignitas erga nos. et amor  
et benignolētia in nos veniēs: debet  
et nos quisq̄ sibi vnus esse p integri  
tatē virtutis: et vnu cū proximis per  
vinculū dilectōnis. Nāc imitationē  
loquēs de caritate cōmendat nobis  
apostolus iohannes dicēs. Quia sic  
ille ē: ⁊ nos sumus in hoc mūdo. Sed  
hāc vnitatē quā quēq̄ sibi ipsi dixis  
mus habere debere tria sūt que for

lent impibire: nimietas. pusillanimitas:  
leuitas. Et nimij quidē sunt qui  
putāt se posse quod non possunt: et  
qđ non acceperūt psumūt. Quorū  
speciē tenebat petr⁹ in passione dñi.  
cū diceret. Dñe tecū patus sum ⁊ in  
carcerē ⁊ in mortē ire. Pusillanimitas  
cōtrarij sūt nimij. Et horū qđ  
tenuit ymaginē petrus cū diceret.  
Exi a me: quia hō peccator sū dñe.  
Leues sūt ⁊ incōstātes q̄ circūferūt  
omni vento doctrine: qbus qđ paulo  
ante placuit nūc displicet: ⁊ qđ nūc  
eligunt post paululum reprobant.  
Sed qđ prodest hęc vicia enumerā  
se. nisi etiā doceam⁹ quibz remedijs  
possit quisq̄ in semetipso curare?  
Persequimur vnitatis inimicos: nunc  
cōuertamur donec deficiāt. Igitur  
otra nimietatē. opponēda est cōfide  
ratio ap̄rie fragilitatis. Ipsa enī ē  
que odiosa p̄sumptionē potissimū dei  
cit. Contra pusillanimitatē habē  
da est diuine fiducie potestatis: ut  
quod tuis viribus non posse putas  
ex illius adiutorio possis: ⁊ cū ap̄so  
bicas. Omnia possū in eo q̄ me ofor  
tat dñs ihesu xpō. Contra leuitatē  
adhibēda ē cōsultatō senioris: scz ne  
doctrinis varijs et pegrinis abdu  
caris: s; facias qđ lex diuina p̄cipit.  
Interroga p̄rem tuū et annūciabit  
tibi maiores tuos ⁊ dicēt tibi. Dixi  
mus de illa vnitatē quā habet q̄sq̄  
ad seipm. Dicam⁹ et de illa quā ha  
bet ad proximū. Sed illa duobus mo  
dis habetur. dum ⁊ nos p dilectōez  
tēdimus in alterū: et alterius quoq̄  
vicissim in nobis recipimus affectū  
Et hoc etiā duobz modis impediē:  
obstinacōe et suspicōne. Obstinatio  
nō pmittit nos ad alteri⁹ cor ingre  
di. nec suspitio patitur credere nos  
ab alijs amari. Ita fit vt dū nec nos

aliū obstinati diligim⁹. nec ab alijs  
diligī suspicioſi putamus: vnitās q̄  
cū p̄ximis habenda est impediā.  
**V**erum huic duplici morbo duplex  
caritas medetur: illa scz que nō sua  
querit: titerū illa que omnia credit.  
**D**abeat obstinatus caritatē nō que  
rentē q̄ sua sūt: et alios diligat. **D**a  
beat suspicioſus caritatē omnia cre  
dentem: et ab alijs se diligī sine du  
bio credat.

**I**te b̄tā maria v̄ginē p̄mo ḡnālis.

**S**ignum magnū apparuit  
in celo: mulier amicta so  
le et luna sub pedibus eius: et in ca  
pite eius corona stellarū: et duodecim  
vellemēter quidem nobis dilectissi  
mi vir vnus et mulier vna nocuere:  
sed gratias deo p̄ vnū nichilomin⁹  
virū et mulierē vnāz omnia restau  
rantur: sed nec sine magno fenore  
ḡrarū. **N**ō enī sicut delictū ita et bo  
nū: s̄ excedit d̄ni estimatōz b̄ficij  
magnitudo. **S**ic nimirū prudentissi  
mus et clemētissim⁹ artifex. q̄d q̄ssa  
tū fuerat nō cōfregit: s̄ vtilius om  
nino refecit ut videlicz nobis nouuz  
edā formaret ex veteri: teuā trāsfū  
deret in mariā. **E**t quidē sufficere po  
terat xp̄us: siquidē et nūc omnis suf  
ficiētia nostra ex eo est: s̄ nobis bo  
nū nō erat esse hominē solū. **C**ōgru  
um magis vt abesset nostre repara  
tioni sexus vterq̄: quozū corruptōi  
neuter defuisset. **F**idelis planez pre  
potēs mediator d̄i et hominū. homo  
xp̄us ih̄sus: s̄ diuinā in eo verē ho  
mines maiestātē. **A**bsorptavidetur  
in deitatē humanitas. nō q̄ sit muta  
ta substantia: sed affectio deificata.  
**N**ō sola illi cātaē misericordia. cāta  
tur. pariter et iudiciū: quia et si bibis

et ex his q̄ passus ē cōpassionez ve  
misericors fieret: habet tñ et iudici  
ariā potestātē. **D**eniqz deus noster  
ignis cōsumēs ē. **Q**uidni verē pre  
cator accedere: ne quē ad mobū fluit  
cera a facie ignis. sic peat ip̄e a fa  
cie d̄i. **T**am itaqz ne ip̄a mulier be  
nedicta in mulieribz videbit ociosa.  
Inueniet equitem locus eius in hac  
recōciliatōe. **O**pus ē enī mediatore  
ab mediatorē istuz: nec alter nobis  
vtilioz. **Q̄** maria. **C**rudelis nimirum  
eua. p̄ quā serpens antiquus pestis  
ferū etiā ip̄i viro virus infudit: sed  
fidelis maria que salutis antidotum  
et viris et mulieribz ap̄inavit. **I**lla  
enī ministra seductōis. **I**te ap̄icia  
tōis: illa suggestit p̄uaticōez: s̄  
ingessit redēptiōez. **Q**uid ad mariā  
trepitet humana fragilitas. **N**ihil  
austerū. nichil terribile: tota suavis  
est: omnibz offerēs lac et lanā. **R**e  
uolue diligētius euāgelice historie  
seriē vniuersam: et si quid durum. si  
q̄d deniqz signū vel tenuis indigna  
tōis occurrerit in maria: de cetero  
suspectū habeas et accedere vereat.  
**Q**uod si ut vere sunt plena magis  
omnia pietatis et gratie. plena m̄a  
fuetubinis et misericordie. q̄ ad eam  
pertinēt inuenieris: age gratias ei.  
qui talē tibi mediātricem benignissi  
ma miseratōe prouidit: in qua nichil  
possit esse suspectū. **D**eniqz omnibz  
omnia facta est: sapiētibz et insipiē  
tibz copiosissima caritate debitrice  
se fecit: omnibz misericordie finū a  
perit. ut de plenitudine eius accipiat  
vniūsi: captiuus redemptōez. eger  
curationē tristis cōsalationē. pecca  
tor veniā. iustus gratiā. āgelus leti  
ciam. deniqz tota trinitatis gloriā:  
filijs p̄sona carnis humane substanti  
am: ut nō sit q̄ se abscondat a calore